

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Onderzoek en
Wetenschapsbeleid

Van

Persoonsgegevens

Datum

19 maart 2025

Referentie

51444858

Bijlagen

Interdepartementaal
afgestemd

AZ, BuZA, FIN

Aantrekken internationale wetenschappers van topniveau

Aanleiding

Met deze brief informeert u de Tweede Kamer over uw verzoek aan NWO om op korte termijn een financieringsinstrument op te zetten voor het aantrekken van internationale wetenschappers van topniveau.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u contact op te nemen met de minister van BZ ten behoeve van de internationale context en wij adviseren u de brief te ondertekenen.

Kernpunten

N.v.t., zie de brief.

Toelichting

Kamerlid Dassen (Volt) heeft gisteren tijdens het debat in de Tweede Kamer over Europese top van 20 en 21 maart 2025 de volgende motie ingediend (tevens in de bijlage te vinden):

- constaterende dat het toekomstig verdienvermogen van Nederland en Europa gebaat is bij het aantrekken van talent, zoals studenten, wetenschappers en technici;
- constaterende dat het onderzoeks- en wetenschapsklimaat in de Verenigde Staten onder grote druk staat door de bedreiging van de regering-Trump;
- verzoekt de regering om zowel in nationaal als in Europees verband in te zetten op een actieplan voor het versneld aantrekken van talent uit de Verenigde Staten.

De motie is ontraden door de MP en is vandaag verworpen. Wij horen de wens van de Kamer. Tegelijkertijd zien wij een risico voor het concurrentievermogen van Nederland als wij nu achterblijven bij landen om ons heen, bijvoorbeeld Frankrijk, België, het Verenigd Koninkrijk en Spanje, bij het aantrekken van topwetenschappers. Op ambtelijk niveau hebben wij met diverse landen contact over hun initiatieven. Omdat onderzoek, technologie en innovatie de sleutel zijn naar een versterkte concurrentiepositie van Nederland en Europa wordt ook op Europees niveau ingezet op het versterken daarvan.

Wij stellen een instrument langs de volgende lijnen voor.

- **Landenneutraal.** Gehoord hebbende de Kamer en gezien de toenemende mobiliteit wereldwijd adviseren wij u een landenneutraal instrument te laten opzetten, dat openstaat voor wetenschappers van over de hele wereld. Landenneutraliteit is een belangrijk uitgangspunt in ons beleid, bijvoorbeeld ook in het kennisveiligheidsbeleid en in het aangaan van internationale samenwerkingen.
- **Doelgroep: internationale wetenschappers van topniveau.** Voor het concurrentievermogen, de strategische autonomie en de weerbaarheid van Nederland en Europa is het essentieel dat we wetenschappers van topniveau blijven aantrekken en behouden. Daarom adviseren wij het instrument open te stellen voor topwetenschappers van over de hele wereld en niet enkel Nederlandse wetenschappers.
- **Terreinen van evident belang voor Nederland.** Het doel van het instrument is om het concurrentievermogen, de strategische autonomie en de weerbaarheid van Nederland en Europa te versterken. Gegeven dit doel adviseren wij u om het instrument te richten op onderzoeksterreinen die daaraan bijdragen.
- **Snelle, lichte uitvoering met zo min mogelijk administratieve lasten.** Gezien de internationale ontwikkelingen is het van belang dat de uitvoering snel en licht is. Dat wil zeggen een zeer korte doorlooptijd en beoordelingstermijn. Conform de beleidsbrief zal de uitvoering met zo min mogelijk administratieve lasten worden vormgegeven.
- **Financiën en omvang instrument.** Wij zijn in nauw overleg met NWO over de omvang en beschikbare financiële middelen. We zullen met NWO op zeer korte termijn een inschatting maken van het aantal wetenschappers dat in aanmerking komt. De ambitie is om enkele tientallen topwetenschappers aan te trekken. FIN staat erop dat het instrument binnen de bestaande financieringsmogelijkheden plaatsvindt.

Datum
19 maart 2025